

	Str.
1. <u>Úvod do teorie životního prostředí</u>	3
1.1 Základní pojmy	4
1.1.1 Životní prostředí	4
1.1.2 Pohoda prostředí	5
1.1.3 Ekologie	5
1.2 Diferenciální rovnice ekosystému	8
1.2.1 Aplikace Buckinghamova (Π) teorému na diferenciální rovnici ekosystému	11
1.3 Stress	13
1.4 Složky prostředí (Druhy mikroklimatu)	15
1.5 Hodnocení úrovně životního prostředí	16
1.5.1 Subjektivní hodnocení	20
1.5.2 Objektivní hodnocení	21
1.6 Syndrom nemocných budov	21
1.7 Stavební biologie	22
1.8 Literatura	23
2. <u>Tepelné vlhkostní mikroklima</u>	25
2.1 Rovnoměrné (uniformní) tepelné vlhkostní mikroklima	25
2.1.1 Faktory tepelně vlhkostního stressu	25
2.1.2 Faktory tepelně vlhkostního strainu	28
2.1.2.1 Thermoregulace lidského organismu	33
2.2 Nerovnoměrné (neuniformní) tepelné vlhkostní mikroklima	40
2.2.1 Nerovnoměrnost v prostoru	41
2.2.2 Nerovnoměrnost v čase	45
2.2.3 Nerovnoměrnost v prostoru a čase	45
2.3 Biologický účinek (Poststrain)	45
2.4 Kritéria tepelně vlhkostního mikroklimatu	47
2.4.1 Navržená kritéria	48
2.4.1.1 Operativní teplota	49
2.4.1.2 Americká efektivní teplota	51
2.4.1.3 HSI index	53
2.4.1.4 WBGT index	54
2.4.1.5 WGT index	54
2.4.1.6 PMV index	54
2.4.1.7 Komplexní systém hodnocení tepelně vlhkostního mikroklimatu	54
2.4.1.7.1 Optimální mikroklima	56
2.4.1.7.1.1 Tepelná rovnováha člověka bez pocení	57
2.4.1.7.1.2 Optimální rovnoměrnost tepelně vlhkostního mikroklimatu	63
2.4.1.7.1.2.1 Optimální rovnoměrnost v prostoru	63
2.4.1.7.1.2.2 Optimální rovnoměrnost v čase	65
2.4.1.7.1.3 Optimální relace konvekčního a radiačního tepla	65
2.4.1.7.1.4 Optimální tok vodní páry z organismu do prostředí	67
2.4.1.7.1.3 Parametry tepelně vlhkostního mikroklimatu obytných a občanských budov	70

2.4.1.7.2	Horké mikroklima dlouhodobě únosné	71
2.4.1.7.2.1	Únosný perspirační stress člověka	71
2.4.1.7.2.2	Únosná rovnoměrnost dlouhodobého tepelného stressu člověka	73
2.4.1.7.2.2.1	Únosná rovnoměrnost dlouhodobá v prostoru	73
2.4.1.7.2.2.2	Únosná rovnoměrnost dlouhodobá v čase	74
2.4.1.7.2.3	Horké mikroklima krátkodobě únosné	74
2.4.1.7.2.3.1	Krátkodobě únosný hypertermický stress	75
2.4.1.7.2.3.2	Únosná rovnoměrnost krátkodobého hypertermic- kého stressu člověka	75
2.4.1.7.2.3.2.1	Únosná rovnoměrnost krátkodobá hypertermic- ká v prostoru	76
2.4.1.7.2.3.2.2	Únosná rovnoměrnost krátkodobá hypertermic- ká v čase	77
2.4.1.7.2.4	Chladné mikroklima krátkodobě únosné	77
2.4.1.7.2.4.1	Krátkodobě únosný hypotermický stress	77
2.5	Metodika vyšetření	77
2.6	Optimalizace tepelně vlhkostního mikroklimatu	77
2.7	Literatura	77
3.	<u>Oděrové mikroklima</u>	80
3.2	Faktory oděrového strainu	80
3.3	Biologické a psychické účinky - poststrain	82
3.4	Kritéria oděrového mikroklimatu	83
3.5	Metodika vyšetření oděrového mikroklimatu	86
3.6	Optimalizace oděrového mikroklimatu	86
3.6.1	Zásahem do zdroje oděru	86
3.6.2	Zásahem do pole přenosu	88
3.6.2.1	Omezení šíření oděrů v budově	88
3.6.2.2	Přívod dostatečného množství čerstvého vzduchu do interiéru budovy - větrání	90
3.6.2.3	Odstranění oděrů filtrací	97
3.6.2.4	Deodorizace	101
3.6.2.5	Neutralizace ionizovaným ozónem	101
3.6.2.6	Odstraňování oděrů intenzivní ionizací vzduchu	101
3.6.2.7	Odstraňování oděrů rostlinami	102
3.6.3	Zásahem na subjektu	102
3.7	Literatura	102
4.	<u>Toxické mikroklima</u>	105
4.1	Faktory stressu toxického mikroklimatu	105
4.1.1	Toxické plyny z exteriéru	105
4.1.2	Toxické plyny z interiéru	107
4.2	Faktory toxického strainu	109
4.3	Biologický účinek - poststrain	110
4.3.1	Akutní otrava kysličníkem uhelnatým	110
4.3.2	Chronická otrava kysličníkem uhelnatým	110
4.3.3	Poststrain formaldehydu	111
4.3.4	Poststrain	111
4.3.5	Poststrain ozónu	111

4.4	Kritéria toxického mikroklimatu	111
4.5	Metodika vyšetření toxického mikroklimatu	112
4.6	Optimalizace toxického mikroklimatu	112
4.6.1	Zásahem do zdroje toxických agencíí	112
4.6.2	Zásahem do pole přenosu	114
4.6.2.1	Omezení šíření toxických látek v budově	115
4.6.2.2	Větrání	115
4.6.2.3	Filtrace	115
4.6.2.4	Rozklad toxických látek na netoxické	116
4.6.2.5	Odstraňování toxických látek intenzivní ionizací vzduchu	116
4.6.3	Zásahem na subjektu	116
4.7	Literatura	116
5.	<u>Aerosolové mikroklima</u>	118
5.1	Faktory aerosolového stressu	118
5.1.1	Pevné aerosoly	118
5.1.2	Kapalné aerosoly	121
5.2	Faktory aerosolového strainu	122
5.3	Biologický účinek - poststrain	123
5.4	Kritéria aerosolového mikroklimatu	124
5.5	Metodika vyšetření	125
5.6	Optimalizace aerosolového mikroklimatu	125
5.6.1	Zásahem do zdroje aerosolů	125
5.6.1.1	Změna technologie	125
5.6.1.2	Mísení sypkého materiálu s přídatnými látkami	125
5.6.1.2.1	Přídavné látky kapalné	125
5.6.1.2.2	Přídavné látky práškovité	126
5.6.1.3	Uzavření zdroje	126
5.6.2	Zásahem do pole přenosu	127
5.6.2.1	Omezení šíření aerosolů v budově	127
5.6.2.2	Větrání	128
5.6.2.3	Filtrace	128
5.6.2.4	Koagulace aerosolových částic	128
5.6.2.5	Nanášení adhezivních filmů	128
5.6.2.6	Odstraňování aerosolů ionizací vzduchu	128
5.6.3	Zásahem na subjektu	128
5.7	Literatura	129
6.	<u>Mikrobiální mikroklima</u>	130
6.1	Faktory mikrobiálního stressu	130
6.1.1	Venkovní ovzduší jako zdroj mikroorganismů	131
6.1.2	Vzduchotechnické zařízení jako zdroj mikroorganismů ...	132
6.1.2.1	Filtrační zařízení	132
6.1.2.2	Zvlhčovací zařízení	133
6.1.2.3	Odvlhčovací zařízení	133
6.1.2.4	Vzduchovody a dvojité stropy	133
6.1.3	Člověk jako zdroj organismů	133
6.2	Faktory mikrobiálního strainu	134

6.3	Biologický účinek - Poststrain	134
6.4	Kritéria mikrobiálního mikroklimatu	135
6.5	Metodika vyšetření mikrobiálního mikroklimatu	136
6.6	Optimalizace mikrobiálního mikroklimatu	136
6.6.1	Zásahem do zdroje mikroorganismů	136
6.6.1.1	Úprava vzduchotechnických zařízení	136
6.6.1.2	Odstanění kondenzace vody na stěnách	136
6.6.2	Zásahem do pole přenosu	137
6.6.2.1	Omezení šíření mikrobu v budově	137
6.6.2.2	Prívod čerstvého vzduchu	137
6.6.2.3	Dezinfekce vzduchu	138
6.6.2.3.1	Chemická sterilizace vzduchu	138
6.6.2.3.1.1	Trietylénglykol	138
6.6.2.3.1.2	Fytoncidy	139
6.6.2.3.2	Fyzikální sterilizace vzduchu	139
6.6.2.3.2.1	Sterilizace vzduchu germicidními výbojkami	140
6.6.2.3.2.1.1	Přímé ozařování vzduchu v místnosti	141
6.6.2.3.2.1.2	Ozařování horních vřetev vzduchu v místnosti ..	142
6.6.2.3.2.1.3	Sterilizace vzduchu mimo exponovaný prostor ..	144
6.6.2.3.2.2	Sterilizace vzduchu filtry ze skelné vaty	145
6.6.2.3.2.3	Sterilizace vzduchu elektrostatickými filtry	148
6.6.2.3.2.4	Sterilizace vzduchu ionizátory	148
6.6.2.4	Baktericidní a mykocidní úprava povrchů interiéru ..	148
6.7	Literatura	150
7.	<u>Ionizační mikroklima</u>	152
7.1	Faktory stressu ionizačního mikroklimatu	152
7.1.1	Fyzikální jednotky stressu	152
7.1.2	Zdroje ionizujícího záření	153
7.1.2.1	Radioaktivní látky z exteriéru	153
7.1.2.2	Radioaktivní látky z interiéru	154
7.2	Faktory strainu	156
7.2.1	Fyzikální jednotky strainu	156
7.3	Biologický účinek - poststrain	157
7.4	Kritéria ionizačního mikroklimatu	158
7.5	Metodika vyšetření	160
7.6	Optimalizace ionizačního mikroklimatu	160
7.6.1	Zásahem do zdroje radioaktivních látek	160
7.6.1.1	Volba vhodného stavebního místa	160
7.6.1.2	Omezení vzniku radioaktivních plynů do budovy	160
7.6.1.3	Volba vhodných stavebních materiálů	161
7.6.2	Zásahem do pole přenosu	162
7.6.2.1	Omezení šíření radioaktivních látek v budově	162
7.6.2.2	Větrání	162
7.6.2.3	Filtrace vzduchu	163
7.6.2.4	Povrchová depozice	163
7.6.2.5	Elektrostatická depozice	163
7.6.3	Optimalizace zásahem do subjektu	164
7.7	Literatura	164

8. <u>Elektrostatické mikroklima</u>	165
8.1 Faktory elektrostatického stressu	165
8.1.1 Vzájemný pohyb pevných látek	165
8.1.2 Vzájemný pohyb tekutin	167
8.1.3 Vzájemný pohyb tekutin a pevných těles	168
8.2 Faktory elektrostatického strainu	168
8.3 Účinek na subjekt - poststrain	168
8.3.1 Biologický účinek - poststrain	168
8.3.1.1 Přímý účinek - poststrain	168
8.3.1.2 Nepřímý účinek	168
8.3.2 Účinek na neživý subjekt	168
8.4 Kritéria elektrostatického mikroklimatu	170
8.4.1 Přípustné hodnoty	170
8.5 Metodika vyšetření	170
8.6 Optimalizace elektrostatického mikroklimatu	170
8.6.1 Úprava zdroje statické elektřiny	170
8.6.1.1 Antistatické látky	171
8.6.1.2 Antistatické uzemnění	171
8.6.1.3 Antistatická obuv	171
8.6.1.4 Antistatický oděv	172
8.6.2 Úprava pole přenosu	172
8.6.2.1 Úprava ovzduší	172
8.6.2.1.1 Antistatická relativní vlhkost vzduchu	172
8.6.2.1.2 Reverzní ionizace vzduchu	172
8.6.2.1.2.1 Neutralizátory indukční	173
8.6.2.1.2.2 Neutralizátory napájené vysokým napětím	173
8.6.2.1.2.3 Neutralizátory ionizační	174
8.6.2.2 Úprava podlahy a stěn	175
8.6.2.2.1 Antistatická úprava podlahy	175
8.6.2.2.2 Antistatická úprava stěn	177
8.7 Literatura	178
9. <u>Elektromagnetické mikroklima</u>	180
9.1 Faktory elektromagnetického stressu	180
9.1.1 Fyzikální jednotky stressu	180
9.1.2 Zdroje elektromagnetického záření	181
9.2 Faktory elektromagnetického strainu	181
9.3 Biologický účinek - poststrain	182
9.4 Kritéria elektromagnetického mikroklimatu	182
9.5 Metodika vyšetření	182
9.6 Optimalizace elektromagnetického mikroklimatu	182
9.6.1 Zásehah do zdroje	183
9.6.2 Zásehah do pole přenosu	183
9.6.3 Zásehah na subjektu	183
9.7 Literatura	183

10. <u>Elektroiontové mikroklima</u>	184
10.1 Faktory elektroiontového stressu	184
10.1.1 Tvorba aeroiontů v zemském elektrickém poli	185
10.1.1.1 Vliv stavebních konstrukcí na koncentraci aeroiontů v interiéru	190
10.1.1.2 Vliv činnosti člověka na koncentraci aeroiontů v interiéru	191
10.1.1.3 Vliv činnosti klimatizačního zařízení na koncentraci aeroiontů v interiéru	191
10.1.2 Tvorba aeroiontů působením ionizujícího, ultrafialového a ostatního záření	191
10.1.3 Tvorba aeroiontů Lenardovým efektem	192
10.2 Faktory elektroiontového strainu	195
10.3 Biologický účinek - poststrain	195
10.4 Kritéria elektroiontového mikroklimatu	199
10.5 Metodika vyšetření elektroiontového mikroklimatu	200
10.6 Optimalizace elektroiontového mikroklimatu	200
10.6.1 Aeroionizátory na principu elektrického pole	200
10.6.2 Přístroje na principu ionizujícího a ultrafialového záření	203
10.6.3 Přístroje na principu Lenardova efektu	203
10.7 Literatura	204
11. <u>Akustické mikroklima</u>	207
11.1 Faktory akustického stressu	207
11.2 Faktory akustického strainu	209
11.3 Biologický účinek - poststrain	211
11.3.1 Účinek na sluchový orgán	211
11.3.2 Účinek na vegetativní nervový systém	212
11.3.3 Účinek na psychiku člověka	212
11.4 Kritéria akustického mikroklimatu	212
11.5 Metodika vyšetření akustického mikroklimatu	215
11.6 Optimalizace akustického mikroklimatu	216
11.6.1 Zásahem do zdroje hluku	216
11.6.2 Zásahem do pole přenosu	217
11.6.2.1 Akusticky resistivní přepážky	217
11.6.2.2 Akustické obklady	217
11.6.2.3 Akustické maskování	218
11.6.2.4 Antihluk	218
11.6.3 Zásahem na subjektu	220
11.7 Literatura	220
12. <u>Psychické mikroklima</u>	221
12.1 Faktory psychického stressu, působeného pohybem vzduchu, barevností a velikostí prostoru	224
12.1.1 Pchyb vzduchu	224
12.1.1.1 Frekvence, směr a rychlost proudů vzduchu	224
12.1.1.2 Konfigurace prostoru	225
12.1.2 Barevnost prostoru	225
12.1.2.1 Barva povrchu a barva světla	225

	Str.
12.1.2.2 Materiál povrchu	225
12.1.2.3 Kombinace barev	226
12.1.3 Velikost prostoru	226
12.1.3.1 Provozní místnosti	226
12.1.3.2 Obytné místnosti	227
12.2 Faktory psychického strainu	227
12.2.1 Konfigurace povrchu exponovaného subjektu	229
12.3 Psychický účinek - poststrain	230
12.3.1 Pohyb vzduchu	231
12.3.2 Barevnost prostoru	231
12.3.3 Velikost prostoru	233
12.4 Kritéria "psychického mikroklimatu"	233
12.4.1 Pohyb vzduchu	233
12.4.2 Barevnost prostoru	233
12.4.3 Velikost prostoru	233
12.4.3.1 Velikost pracovního prostoru	233
12.4.3.2 Velikost obytného prostoru	234
12.4.3.2.1 Dimenze vertikální	234
12.4.3.2.2 Dimenze horizontální	234
12.4.3.2.2.1 Obytná plocha na 1 osobu	234
12.4.3.2.2.2 Kuchyně	234
12.4.3.2.2.3 Koupelna a WC	236
12.4.3.2.2.4 Obývací pokoj a jídelna	236
12.4.3.2.2.5 Balkón	236
12.4.3.2.2.6 Schody	236
12.4.3.2.2.7 Zahraďa	236
12.5 Metodika vyšetření	238
12.6 Optimalizace "psychického mikroklimatu"	238
12.6.1 Optimalizace pohybu vzduchu	238
12.6.2 Optimalizace barevností prostoru	238
12.6.3 Optimalizace velikostí prostoru	238
12.7 Literatura	239
13. <u>Silomagnetické mikroklima</u>	241
13.1 Faktory stresu	241
13.1.1 Fyzikální jednotky stresu	241
13.2 Faktory strainu	242
13.3 Biologický účinek - poststrain	242
13.4 Kritéria	242
13.5 Metodika vyšetření	244
13.6 Optimalizace	244
13.7 Literatura	244
14. <u>Geomagnetické mikroklima</u>	245
14.1 Prostředí jako zdroj geonómálních polí	245
14.1.1 Působení kosmických těles	245
14.1.2 Vliv geologického složení Země	245
14.1.3 Geonómální pole	246
14.1.4 Fyzikální jednotky stresu	248
14.2 Bezprostřední působení na subjekt: strain	248

	Str.
14.2.1 Působení GAF na postoj člověka	249
14.2.2 Sensibilita lidského organismu	250
14.2.3 Sensibilita živočichů a hmyzu	250
14.2.4 Sensibilita rostlin	250
14.3 Biologický účinek - poststrain	250
14.4 Kriteria	251
14.5 Metodika vyšetření	251
14.6 Optimalizace geomagnetického mikroklimatu	251
14.6.1 Volba vhodného stavebního místa	251
14.6.2 Clony	252
14.6.2.1 Rabicovo pletivo -	252
14.6.2.2 Rajonex	252
14.6.2.3 Ostatní clony	252
14.7 Literatura	253